

2 Návrh rozpočtu pro rok 2024

2.1 Stanovení výdajů kapitoly 361 – Akademie věd ČR na rok 2024

Rada pro výzkum, vývoj a inovace na svém 384. zasedání dne 25. listopadu 2022 schválila výchozí návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2024 a střednědobý výhled na léta 2025 a 2026. Pro kapitolu AV ČR bylo navrženo: 7 091 mil. Kč shodně na rok 2024 i střednědobý výhled na léta 2025 a 2026. V těchto částkách bylo zahrnuto 300 mil. Kč na spolufinancování projektu COMPASS-U – Tokamak Ústavu fyziky plazmatu AV ČR a 10 mil. Kč na podporu projektů programu ERC.CZ.

S navrhovanou výší celkové institucionální podpory na roky 2024–2026 (7 091 mil. Kč) Akademie věd ČR nemohla souhlasit a požadovala meziroční navýšení minimálně o 4 %, a to v návaznosti na Memorandum o podpoře výzkumu, vývoje a inovací ze dne 19. prosince 2019, které navrhuje každoroční 4% navyšování výdajů státního rozpočtu na institucionální podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace na svém 389. zasedání dne 28. dubna 2023 schválila po jednání s poskytovateli návrh výdajů státního rozpočtu ČR na VaVal, pro kapitolu AV ČR bylo navrženo 8 160 mil. Kč na roky 2024 a 2025 a 7 860 mil. Kč na rok 2026 (bez 300 mil. Kč na spolufinancování projektu COMPASS-U – Tokamak Ústavu fyziky plazmatu AV ČR, jehož financování končí v roce 2025).

Vláda ČR schválila předběžný návrh příjmů a výdajů rozpočtových kapitol státního rozpočtu České republiky na léta 2024 až 2026, který předložilo Ministerstvo financí ČR v rámci přípravy státního rozpočtu ČR a ve kterém bylo pro kapitolu AV ČR uvedeno 6 566 mil. Kč na rok 2024 a 7 298 mil. Kč na roky 2025 a 2026 (usnesení vlády ČR ze dne 21. června 2023 č. 449).

Návrh RVVI vzala Vláda ČR pouze na vědomí (usnesení vlády ČR ze dne 28. června 2023 č. 493).

Ministr financí ČR zaslal instrukce k sestavení návrhu státního rozpočtu na rok 2024 a ke střednědobému výhledu na léta 2025 a 2026, ve kterém bylo určeno pro kapitolu Akademie věd ČR 6 566 mil. Kč na rok 2024 a 7 298 mil. Kč na roky 2025 a 2026 (dopis č. j. MF-21221/2023/1402-3 ze dne 29. června 2023).

Akademie věd si uvědomovala velmi složitou situaci při sestavování návrhu výdajů státního rozpočtu, ale s předběžným návrhem nemohla souhlasit. Navržený meziroční pokles výdajů pro Akademii věd o téměř 10 % a víceméně stagnující rozpočet na roky 2025 a 2026 spolu s energetickou krizí a vysokou mírou inflace by v důsledku znamenaly významné omezení činnosti pracovišť AV ČR. Pro nedostatečné pokrytí prostředků na platy zaměstnanců v roce 2024 jsme také požádali o snížení krácení z celkového objemu na platy z 6 % na 2 % pro zajištění personální stability v Kanceláři AV ČR.

Z tohoto důvodu jsme uplatnili nadpožadavky (požadavky nad stanovený limit návrhu) odpovídající návrhu rozpočtu na VaVal, který schválila RVVI na svém 389. zasedání dne 28. dubna 2023 a který vláda ČR vzala na vědomí (usnesení vlády ČR ze dne 28. června 2023 č. 493). Takto strukturovaný návrh rozpočtu by umožnil pracovištím Akademie věd ČR udržet vysokou kvalitu výzkumu, udržet špičkové vědecké pracovníky v mezinárodní konkurenci, prohloubit podporu excelence, posílit mechanismy transferu znalostí a technologií a v neposlední řadě zařadit investiční akce, které musely být vzhledem k energetické krizi významně omezeny nebo v případě přístrojového vybavení dokonce pozastaveny.